

OUCH!

Det månedlige nyhetsbrevet om sikkerhetsbevissthet for deg

Vårrengjøring

Oversikt

De fleste av oss gleder seg til våren! Landskapet kommer frem igjen, plantene blomstrer, og mange får lyst til å gjøre rent. Det er kanskje lett å se behovet for å vaske og rydde, men å innse at digital rydding også kan være nødvendig er ikke like lett. Her er noen raske tips for å få orden på det digitale livet, og lage seg nye digitale vaner:

Sikkerhetskopiering: Vi nevner denne først fordi det er den viktigste på sikt, og også en du vil være tjent med å gjøre for du går i gang med resten. Uansett hvor sikker du er vil du før eller siden få behov for sikkerhetskopier for å gjenopprette viktig data. Noen årsaker kan være f.eks. feil i harddisk eller SSD, tap av hele enheten, eller infeksjon med løsepengevirus eller annen skadelig programvare. Oppsett av automatisk sikkerhetskopiering ved gitte intervaller gjør deg i stand til å gjenopprette viktig data når uhellet skjer.

Slette: Slett programmer og apper du ikke bruker fra mobiler og PC-er. Enkelte apper krever mye lagringsplass, kan gjøre enheten tregere, og kan til og med introdusere nye sårbarheter som hackere kan utnytte. Jo færre apper og programmer du har, jo sikrere er enheten din og informasjonen din. Mange apper lar deg se hvor lenge det er siden du brukte dem. Dersom det har gått mer enn noen måneder, er det en stor sjanse for at du ikke trenger den.

Oppdater: Gå gjennom alle enheter og programmer og apper på disse, og installer oppdateringer. Skru på automatisk oppdatering overalt hvor det lar seg gjøre. På denne måten holdes det du har av apper, mobiler og PC oppdatert. Da kjører de bedre og raskere, og de er også langt sikrere mot hackere.

Passord: Gå gjennom passordene dine. Om du bruker det samme passordet til flere brukerkontoer, bør du bytte det slik at hver konto har et unikt passord. Sliter du med å huske alle disse unike passordene? Vurder å bruke et program for å holde orden på dem, en såkalt «password manager». Og sist men ikke minst, skru på totrinnsbekreftelse overalt hvor det er mulig, spesielt for e-post og alt som har med penger å gjøre.

Kontoer hos finansinstitusjoner: Sett opp bankkontoer, kredittkortkontoer, og annet (f.eks. pensjonskonto) til å varsle deg når det gjøres transaksjoner over en viss beløpsgrense. Sett grensen ut ifra hva slags konto det er. Jo fortere du oppdager svindelaktivitet, jo fortere får du stoppet det. Du kan også få på plass en frivillig sperre for kredittvurdering, dette er et godt tiltak mot ID-tyveri.

Nettleser: Gå gjennom utvidelser eller «plug-ins» i nettleseren. Se også på hvilke tillatelser utvidelsene ber om, og vurder om utvidelsen burde trenge disse tillatelsene for å gjøre det den påstår at den gjør. Dersom det er utvidelser du ikke lenger bruker, eller er i tvil om ivaretar personvernet ditt bra nok, kan du fjerne dem fra nettleseren.

Sosiale medier: Ta en sjekk på din tilstedeværelse på sosiale plattformer, og ta kontroll. Gå gjennom personverninnstillingene, og slett gamle bilder og videoer dersom du ikke lenger har behov for at de ligger ute. Du kan også søke opp deg selv i en søkemotor for å se hva som står om deg på nettet. Husk at det er helt i orden å begrense hva du deler om deg selv på nett, og også helt i orden å begrense hvem du deler det med.

Pulten: Rydd ut av skuffer, formatter gamle harddisker og minnepinner, og destruer post-it-lapper med sensitiv informasjon på. Vurder om du bør kjøpe en makuleringsmaskin dersom du ikke allerede har en.

E-post: Gå gjennom e-postkontoen din, organiser det du trenger å ta vare på, og slett det du ikke trenger. Se spesielt etter e-poster eller vedlegg med sensitiv informasjon, og informasjon som er særlig lett å misbruke, f.eks. personnummer.

Dette kan kanskje virke som det vil ta mye tid, men husk at det vil gjøre at det du har av enheter, brukerkontoer og informasjon blir langt tryggere. Og hvis du gjør det grundig nå, vil det ta langt mindre tid neste gang. Hvis det likevel virker som altfor mye å gjøre, kan du plukke ut noen enkeltpunkter, eller prøv å ta ett punkt per dag eller uke. Hvert steg tar deg nærmere en sikrere digital tilværelse.

Norsk Versjon

NorSIS arbeider for at alle skal kunne bruke internett og IKT trygt på jobb og privat. Vi er både samarbeidspartner og pådriver overfor myndigheter og bedrifter. NorSIS er et uavhengig organ som ønsker å gjøre informasjonssikkerhet til en naturlig del av hverdagen.

Gjesteredaktør

Katie Nickels (@LiketheCoins) er Principal Intelligence Analyst hos Red Canary, og SANS instruktør for kurset FOR578: Cyber Threat Intelligence. Hun har jobbet med forsvar av nettverk, hendelsehåndtering og trusseletterretning i mer enn et tiår.

Ressurser

Har du sikkerhetskopii?:

<https://sans.org/u/Z2Q>

Passord gjort enkelt:

<https://sans.org/u/Y63>

Søk etter deg selv på nettet:

<https://sans.org/u/ZVB>

Hvordan kvitte seg med mobile enheter:

<https://sans.org/u/ZVG>